

Wilson pred kongresom.

Washington, D. C., 26. februarja. — Danes popoldne je stopil pred kongres predsednik Wilson in je imel sledeči govor:

Gospoda:—

Zopet sem prošil za dovoljenje, da se smem obrniti na vas, ker se nahajamo v kritičnem položaju, v katerem smatram za svojo dolžnost, biti v ožjem stiku z obema zbornicama, da se med nami izmenjajo naši nasveti in naše delovanje.

Tretjega februarja sem vam uradno naznanil, da je cesarska nemška vlada storila nenaden in nepričakovan korak in je naznanila svojo namero, da misli preklicati v aprilu preteklega leta dane obljube in da misli ovirati s podmorski čolni trgovske ladje bojujočih se držav, kakor tudi nevtralnih, ako se bližajo Angleški, Irski, atlantski obali ali pristaniščem v Sredozemskem morju.

Te operacije misli izvršiti ne oziraje se na meje, katere so postavljene po mednarodnem pravu in celo brez ozira na postavbe človečnosti, ki bi jo ovirale v njenih ciljih.

Ta politika se je začela takoj uresničevati.

To politiko so zdaj že skoro štiri tedne dejansko zasledovali, resnični uspehi še niso popolnoma jasni. Trgovina drugih nevtralnih držav trpi veliko škodo, toda morebiti ne več, kakor je že trpela pred prvim februarjem, ko je nova politika cesarske vlade prešla v dejanje.

Nadalje pravi, da se druge nevtralne države niso odzvale vabilu Združenih držav, da bi na isti način nastopile proti Nemčiji.

Pomorska trgovina mnogo trpi, ker so parniki v pristaniščih. Potopljena sta bila dva ameriška parnika. — Eden je vozil živila v London in je bil potop opravičen. Drugi pa je vozil deske za izdelovanje pomorščinskih zahtev. Potop tega parnika zasluži vse zaničevanje. Položaj je v celoti isti, kot tedaj, ko je Wilson prekinil diplomatske zveze z Nemčijo, razloček je le v tem, da se nahaja mnogo parnikov v pristaniščih, ker se ne upajo brez zadostnega varstva iti na morje.

Zaradi tega so se različni pridelki in izdelki nakopili po skladiščih in je položaj vedno resnejši.

Kar se tiče Amerike, je politika nemških podmorskih čolnov dosegla svoj namen. Odkrito dejanje, ki bi povzročilo vojno pa se do sedaj še ni zgodilo. To je sicer res, toda, kadar je potopljen kak ameriški parnik, da se imajo potniki zahvaliti samo srečnemu naključju, ako si rešijo življenje.

Dobesedno je govoril dalje:

— Nes pametno bi bilo zanikati, da je položaj napolnjen z najresnejšo možnostjo in nevarnostjo. Noben premišljen človek ne more spregledati, da more vsak čas priti potreba, ko bo treba odločno delati, ako bomo morali ne samo z besedami, ampak dejansko braniti svoje elementarne pravice kot nevtralen narod.

Bilo bi zelo nes pametno, ako ne bi bili pripravljeni. Pod temi okoliščinami ne morem prezreti dejstva, da sedaj poteče rok zasedanja sedanjega kongresa in bi skoraj gotovo vzel nenavadno dolgo časa, predno bi se zbral in organiziral prihodnji kongres.

Čutim, da moram z ožiranjem na tadejstva od vas takoj prejeti vso polnomoč, katero potrebujem vsak trenutek v mojem delovanju.

Brez dvoma imam že vsled ustavnih mojih dolžnosti in pravice to polnomoč, ne da bi se moral po postavi obrniti šele na vas, toda pod sedanjimi okoliščinami nočem delovati na podlagi moje splošne polne moči.

Zelim, da bi bil prepričan, da imam v vsem, kar bom moral storiti, dovoljenje in polnomoč kongresa na svoji strani. Vsi skupaj smo službeniki ljudstva in moramo tudi skupno delati v njegovem duhu, v kolikor ga moremo razumeti in uresničiti.

Nikdo ne dvomi, da smo primorani tako delati. Zasledovati moramo v tem težkem položaju našo trgovino in življenje z bistri pogledom in s ciljem pred očmi. Določiti se mora še ob priliki način in obseg, ako ta prilika kdaj pride.

Diplomatičnim potem se ni moglo priti do nevtralnih pravic, zato je sedaj potrebna oborožena nevtralnost. Ne želi ne on ne narod, da bi se moralo dejansko uporabiti orožje in upa, da tudi druge države zastopijo delovanje ameriškega naroda.

— Mislim, da ni potreba navesti nadaljnjih dokazov resnega potrpljenja, kar sem že v zadnjih treh letih pokazal, da sem namreč prijatelj miru in ga hočem Ameriki ohraniti, dokler mi je mogoče.

Ne stavi predloga in tudi ne nameravam iti v boj, ali pa storiti korake, ki bi nas mogli dovesti do tega.

Zahtevam samo, da mi z Vašim glasovanjem in dovoljenjem podelite sredstva in avtoriteto, da branim z dejanjem pravice velikega naroda, ki je v miru in ne mara storiti ničesar drugega kot pravice miru, da bi mogel zasledovati svoje mirovne smotre v miru in sreči, pravice, katere priznavajo že iz davnih časov vid civilizirani narodi sveta.

Kaj se bo storilo, se ne more še vedeti. Upa, da mu bo narod zaupal in mu podelil dovoljenje, da oboroži trgovske parnike, da se branijo proti napadom od strani

Z raznih bojišč.

Zapadno bojišče:

London, Anglija, 27. februarja. Napredovali smo na fronti 11 milj in 2 milj globoko pri Gueudecourt, južno od Gomme court. Dodatno k zavzetju Serre smo zavzeli tudi Butte de Warlencourt in vasi Warlencourt-Eaucourt, Pys in Miramaunt. Prišli smo do predmestij Le Barque, Irles in Puisieux-aumont.

Odbili smo sovražni naskok na neko našo postojanko južno od Somme.

Izvršili smo uspešen naskok severno od Ancere in smo ugrabili 24 jetnikov. Ponoči smo tudi vdrl v nemške zakope pri Monehy-Aux-Bois in zapadno od Lens. Sovražna artilerija je bila bolj živahna kot zadnje dni južno od Somme in južno od Ypres. Z uspehom smo bombardirali nemške pozicije na več mestih, kjer smo povzročili več razstrelb.

V zračnem boju smo uničili en sovražni zrakoplov, eden pa se je moral poškodovan spustiti na zemljo.

Pariz, Francija, 26. februarja. Pozno ponoči so Francozi vdrl v nemške zakope pri Ville-sur-Tourbe, 25 milj zapadno od Verduna; porušili so mnogo sovražnih zakopov in so se vrnili z jetniki in vojnim materialom. Odbili smo nemške naskoke pri Beaulne in Anocourt. Zajeli smo nekaj mož in enega častnika.

Na vsej fronti se vrše artilerijski boji.

Naši zrakoplovci so večerj izstrelili tri nemške zrakoplove. Eno letalo je padlo za našo bojno črto blizu Mercey, ne daleč od Rheimsa; drugi južno od Pinon in tretji jugovzhodno od Altkirch.

Naši letalci so vrgli mnogo bomb na taborišče in municijske skladišča blizu Spincourt; nastalo je mnogo razstrelb.

Belgijsko poročilo:

Pariz, Francija, 26. februarja. Ob celi belgijski fronti se nadaljuje artilerijski boji na obeh straneh, prav posebno pa pri Nord-Schoote in Steenstraete, kjer so se najbolj izkazali zakopni možnarji.

Beč, Nemčija, 26. februarja. Na več krajih med Armentiers in Ancere so Angleži poskusili več naskokov, toda nobeden se jim ni posrečil.

Južno od Cernay v Champagne so Francozi izvršili en napad, pa se jim ni obnesel. Med Meuse in Mozelo so imeli boji naših poizvedovalnih oddelkov lepe uspehe.

V različnih zračnih bojih so naši nasprotniki večerj izgubili 8 letal.

Nočno poročilo: Angleški napad vzhodno od Arras se je ponesrečil.

Rusko bojišče:

Petrograd, Rusija, 26. febr. — Po artilerijskem streljanju so naši poizvedovalni oddelki vdrl v sovražne zakope pri Jabloniec, severovzhodno od Korosmezo, in so vjeli 26 nemških vojakov.

V Rumuniji se vrše boji med stražami in infanterijo.

V Kavkazu so naše čete naskočile turške straže pri Vanskem jezeru in smo sovražnika popolnoma razpršili. Vjeli smo štiri častnike in 38 mož.

podmorskih čolnov. Parnik in ljudstvo ima pravico do mirne in postavne trgovine na morju. Toda ne gre se samo za trgovino:

— Ne mislimo samo na materialne interese. To so fundamentalne človeške pravice in pred vsem pravica do življenja. Ne mislim samo na pravico Amerikancev, da smejo opravljati postavno trgovino po morju, kjerkoli hočejo, temveč mislim na nedotakljive pravice človečnosti, brez katerih ni mogoče misliti na kako civilizacijo.

Moj cilj stmi po velikih principih usmiljenja in zaščite; mislim na življenje nebojevnikov, na življenje mirnih delavcev, ki delajo za napredek industrijskega sveta, na življenje žen in otrok, in na one, ki delajo, da prehranijo svojo družino.

Ne govorimo o nikakih sebičnih materialnih pravic, temveč o pravicah, katere podpiramo s svojimi sili in katerih podlaga je nagon do one pravičnosti, na kateri morajo sloneti vse postavbe, da celo družine, država in človeštvo, kar je podlaga naše eksistence in naše prostosti.

Ne morem si predstavljati nikogar, kateremu so pri srcu ameriški principi, ki bi odlašal, braniti te stvari.

Demonstracije v New Yorku.

V New Yorku je zaprlo nad 5000 grocerjev svoje trgovine. — Cene živilom so začele padati.

Nad 5 tisoč grocerjev bojkotira nekatere življenjske potrebščine in zaprtih je tudi 26 klavnic. Navzlic temu je prišlo večerj do resnih nemirov. Ljudstvo je naskočilo nekatere trgovce s kamennim in s posodami za razne kuhinjske odpadke. Ko je nek rabljev v judovski sinagogi pridigal proti bojkotu, ga je ljudstvo s kričanjem prisililo, da je moral prenehati. Nek grocer je bil v ljudi z revolverjem v roki zadrževal toliko časa, da je prišla policija.

Po cestah so priredili več parad proti draginji in na več mestih so se vršili shodi. Do sedaj je bilo 26 aretiranih, ponajveč žensk, dve med njimi sta bili obsojeni po 10 dni v prisilno delavnico.

Otrok ne pošilja v šolo in za danes nameravajo prirediti parado šolskih trok. Šole so na pol prazne.

Gospodinje ne kupujejo različnih stvari. Tako trgovci s kokoši ne morejo prav ničesar prodati. 73 železniških voz je ostalo nerazloženih, ker nikdo ni hotel kupiti; sto voz je še na potu. Tudi krompirja nikdo ne kupi. Čebula pa je padla pri funtu od 17 na 6 centov.

Veletrogojci so poskušali sporazumeti se z draginjsko ligo, pa ni ničesar dosegli.

Major Mitchel priznava, da je draginja, toda misli, da še ni takaka, da bi moralo priti do nemirov. (Seveda, kdor ima poln žledec, ni lačen. Op. ured.). Pravi, da ako hoče mesto kaj pomagati, da mora šele zbornica dati mestni oblasti pravico, da sme nakupiti živil in jih prodajati za kupno ceno.

Splošno mnenje je, da so trgovci krivi take draginje. Farmerji so prodajali krompir po \$1.43, trgovci pa so prodajali sod (3 buše) po \$10; še večje dobičke so delali s čebulo. Od farmerja je kupil trgovec bušel čebule za \$1.76, prodal jo je pa po \$7.

Državni pravdnik pripravlja ves dokazilni material za porotno sodišče.

Uradniki, ki poznajo sedanji položaj, pravijo, da bodo cene živil priče padati, kar se je pri nekaterih že zgodilo.

Strašen požar v Louisville.

Louisville, Ky., 26. februarja. V poslojpu Kentucky Public Elevator Co. je nastal danes požar, ki je povzročil nad \$1,000,000 škode.

Berlin, Nemčija, 26. februarja. Zapadno od reke Aa smo pregnali nekatere sovražne oddelke.

Na železniški progi med Kovelom in Lutskom smo izvršili uspešen napad na sovražne postojanke. Južno od Brzeny se je ruski napad ponesrečil.

Kakor prejšnji dan, tako so tudi danes izvršili Rusi več naskokov v Tartarskem prelazu, pa se jim ni obneslo.

V Rumuniji in Macedoniji vladajo mir.

Od vsepovsod.

Angleška zmaga pri Kut-el-Amara

London, Anglija, 26. februarja. Turki se umikajo proti Bagdahu. Turška skladišča so na več mestih v plamenih. Močen oddelek naše kavalrije je prekoraj reko Tigris, da bi prestrigel po bečim Turkom. Skozi ves dan je bila naša artilerija in infanterija v neprestanem boju in sovražnik je imel izgube, katerih še ni bilo mo goče preceniti.

Pri Sunnayu smo zopet napredovali in smo prišli do pete vrste turških utrd; prišli smo do črta Ataba-Marshmagasis.

Ves čas teh bojev so nam pomagali zrakoplovi, ki so metali bombe, pa tudi strojne puške so sode lovale.

V dvodnevni bojih smo vjeli 1730 mož in enega polkovnika, štiri Nemce, štiri poljske topove, deset strojnih pušk, tri metaleke mi in veliko število pušk in mnogo municije. Vse ozemlje od Sannaya do Kut-el-Amara je v naših rokah. Tudi Kut smo zavzeli.

Carigrad, Turčija, 26. febr. — Z nameom, da se združijo s četa mi, ki nam prihajajo na pomoč, se naše čete umaknile iz Kut-el-Amara, ki smo ga držali več kot eno leto. Tudi čete, ki so se nahajale vzhodno in zahodno od mesta, so se umaknile. Angleži niso niti najmanj opazili tega umikanja.

Požar na parniku.

Na angleškem parniku "Bay sura", ki je vkrcan v Brooklyn je izbruhnil večerj zjutraj požar. Parnik je bil naložen s sladkorjem, kateri je bil namenjen za Anglijo. Povzročena škoda znaša \$100,000. Po dolgotrajnem prizadevanju se je posrečilo moštvo na gasilnih čolnih, ki so bili takoj na licu mesta, požar omejiti. — Pravijo, da je voda povzročila skora več škode kakor pa ogenj.

Ameriški parnik v Franciji.

Pariz, Francija, 26. februarja. Ameriški parnik "Orleans" je srečno prišel skozi nemško vojno in se nahaja ob izlivu rek Gironde. — Jutri bo pristal v Bordeauxu.

Španska vlada zaplenila moko.

Madrid, Španija, 26. februarja. Španska vlada je zaplenila pšenico moko v Madridu in okolici. — Vsega skupaj je baje zaplenjenih kakih 4500 ton moke.

Iz Italije.

Rim, Italija, 26. februarja. — Običajni artilerijski boji so se vršili v dolini Sugana, pri Plaveh in vzhodno od Gorice. Odbili smo vse sovražne napade na vzhodu Col Bricon, v dolini Travignola, pri Navigust, Degano in na vzhodu Monte Nero. Sovražnik je imel težke izgube.

Južnovzhodno od Gorice je avstrijski oddelk po artilerijskih bojih naskočil naše postojanke pri Vrtobji. Sovražnika smo pregnali, ga razpršili in vjeli več vojakov.

Vršli so se tudi zračni boji. Naši topovi so izstrelili nek sovražni zrakoplov, ki je padel na zemljo pri Devinu. Dva naša zrakoplova sta večerj bombardirala železniško postajo v Rifenbergu in zrakoplovno letališče na Proseku pri Trstu. Naša letala so se navzlic hudemu obstreljevanju in močnemu vetru vrnila nepoškodovana.

Pojasnilo.

Po pismih, ki nam prihajajo dan za dnem od rojakov, posnemamo, da vlada med njimi splošno zanižanje, na kak način bi bilo mogoče si preskrbeti in zagotoviti avstrijske krome, namreč sedaj, dokler jim je cena še nizka, in predno se povsjejo zopet do stare veljave.

Lahko rečemo, da jo ni alovanske naselbine v Ameriki, kjer bi se začasno ne razpravljalo o tem važnem vprašanju.

Več pojamil v tej zadevi dajmo na zahteva.

TVRDEKA FRANK SAKNER, 22 Cortlandt St., New York, N. Y.

Podmorski čolni.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLN JE TORPEDIRAL PARNIK CUNARD ČRTE "LAONIA". — DVE AMERIKANKI STA BAJE VTONILI. — PARNIK JE IMEL NAD 18,000 TON IN JE VOZIL SKORAJ 300 OSEB. — VČERAJ SO POTOPILI NEMŠKI PODMORSKI ČOLNI ŠEST PARNIKOV. — GOSPA HOY IN NJENA HČI STA VTONILI, KER SE JE PREVRNIL REŠILNI ČOLN. — PARIŠKO POROČILO.

London, Anglija, 26. februarja. — Nek nemški podmorski čoln je potopil "Laconio", parnik Cunard črte. Parnik je bil odplul 18. februarja iz New Yorka in je bil namenjen v Liverpool.

Iz prvih poročil je bilo razvidno, da je vtonila samo ena oseba, ki se je nahajala na krovu, pozneje je pa liverpoolska pisarna Cunard črte naznanila, da so vsi potniki rešeni.

London, Anglija, 27. februarja. — "Central News" brzojavna agentura naznanja, da sta utonili gospa Hoy in njena hčerka.

Obe sta bili ameriški državljanki. Doma sta iz Chicaga in sta potovali v prvem razredu.

London, Anglija, 26. februarja. — Neka brzojavka iz Queenstowna naznanja, da sta se gospa Hoy in njena hčerka rešili s potopljenega parnika, pozneje sta vtonili, ker se je prevrnil rešilni čoln, v katerem sta se nahajali.

London, Anglija, 26. februarja. — Ameriški konzul v Queenstownu, Wesley Frost, je poslal tukajšnjemu ameriškemu poslanstvu sledeče poročilo:

— Parnik "Laconia" je bil torpediran v nedeljo večer ob polenajstih. 278 potnikov se je rešilo. Nekatere pogrešajo. Eden je mrtev.

New York, N. Y., 26. februarja. — Na krovu potopljenega parnika "Laconia" se je nahajalo šestindvajset ameriških državljanov. Pet jih je bilo v prvem razredu, eden v drugem, dvajset je bilo pa mornarjev oziroma drugih uslužbencev.

Parnik je vozil seboj sledeče stvari:

3,000 patron, 40,000 bušljev pšenice, 2,800 bal bombaža, 900 ton živil, 1,400 zabojev sadja, 200 jeklenih plošč in 200 ton drugega blaga.

Potopljeni parnik "Laconia" je bil eden največjih parnikov, ki so vozili med Evropo in Ameriko.

"Laconia" je imela 18,099 ton displacementa, zgrajena je bila pred petimi leti ter je vozila s hitrostjo 16 vozlov na uro.

DELOVANJE NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

Izza prvega februarja so potopili nemški podmorski čolni 177 parnikov.

Vsega skupaj je bilo potopljenih 444,169 ton.

Včeraj so bili potopljeni sledeči:

parniki:	ton:
"Laconia", angleški,	18,099
"Algiers", angleški,	2,361
"Vigda", norveški,	1,851
"Enos", angleški,	1,843
"Kleber", francoski,	277
"M. Adriana", nizozemski,	88

Včeraj je bilo potopljenih

Prej je bilo potopljenih

Skupaj izza 1. februarja

444,169

Pošiljateljem denarja.

Denar se še vedno lahko pošilja v staro domovino, dokler ne bo vojna napovedana, toda sprejemajo ga le pod pogojem, da se vladne vojne v Evropi mogoče izplača s samdo, ali pa povrne.

Priporočamo pa pošiljati po brežičnem brzojavu, ker take pošiljave ne morejo vstavi.

Parniki namreč le poredko vzamejo avstrijsko in nemško pošto, lahko se pa tudi zgodi, da bodo vse prometne poplone postavili. Po brežičnem brzojavu se namore poslati le okroglo svesko po sto, na primer 100, 200, 300, 400, 500, 600 in tako dalje do deset tisoč kron. Za brzojavne stroške je najboljša, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bodi kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj, ostroga pisali za primanjkljaj.

Zbiram na sedanje razmere, ko se veljava denarja večkrat izpremenil, bomo od sedaj naprej do preklica, ako se bo denar cema zvišala, medtem ko je denar na potu do nas, iztega zadržali, ter s pošiljateljem stopili pisмено v dogovor.

Denar po zvišanju ceni bomo to tedaj odpustili takoj naprej, ako bo pošiljatelj izrecno zahteval, da naj se denar odpusti tudi v slučaju, ako se cema zvišala.

Kder koli, da se izplačilo izvrši po brežičnem brzojavu, naj pripomni na denarni nakazil "pošlje naj se brzojavno".

CENE:			
K: 10.00.....	1.40	K: 150.00.....	12.75
K: 20.00.....	2.85	K: 200.00.....	25.00
K: 30.00.....	3.90	K: 300.00.....	37.50
K: 40.00.....	5.15	K: 400.00.....	50.00
K: 50.00.....	6.40	K: 500.00.....	62.50
K: 60.00.....	7.65	K: 600.00.....	75.00
K: 70.00.....	8.90	K: 700.00.....	87.50
K: 80.00.....	10.15	K: 800.00.....	100.00
K: 90.00.....	11.40	K: 900.00.....	112.50
K: 100.00.....	12.65	K: 1000.00.....	125.00

TVRDEKA FRANK SAKNER,

New York, N. Y.

SLOVENSKO

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVIĆ, box 647, Forest City, Pa.
Pomoćni tajnik: AVGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIĆ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, Zastupnik:

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 95, Federal, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠEJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio,

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREZAN, box 72, E. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1910 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse do-
gode direktno na glavnega tajnika in nikakor drugega. Denar naj se pa po-
šilja edino putem poštne, ekspresne ali bančne denarnih nakaznic, nika-
kor pa ne putem privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlović and Farmers
& Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazio društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika
neke pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da
se samore napako popravi.

**PO NAROČILU GLAVNEGA URADA BODO DO-
BIVALI VSI TAJNIKI POSTAJ DRUŠTVA "SVETE
BARBARE" DNEVNIK "GLAS NARODA" BREZ-
PLAČNO.**

Uredništvo.

Maramaros.

Ta komitat spada med najbolj gorate komitate cele države. Samo na njega zahodnem delu se nahaja velika planjava, kjer se razteza dolina Tise v širokosti do petih kilometrov. Ta ravnina se vleče do Tešca na nji leži tudi Hosszumező.

Zahodno od Hosszumező, v krasni od visokih gora obkroženi dolini, pri izlivu reke Iza v Tiso, leži glavno mesto komitata, 20.000 prebivalcev broječe mesto Maramaros-Sziget. Mesto je zidano na precej velikem ozemlju, ki ni v nobenem razmerju s številom prebivalcev. Temu je vzrok to, da obstopi mesto iz samih prtiličnih hiš; samo na glavnem trgu, ki pa ni posebno velik, je nekaj enanadstropnih hiš. Velikih stavb ni v mestu prav nič.

Mesto tvori živahno trgovsko križišče komitata. Posebno cvete tamkaj lesna kupčija. Zelo pestro sliko nudijo tedenski sejmi v mestu. Oni kažejo sliko življenja v severo-vzhodni Ogrski. Malorusi s kozjimi kožami odeti, s dolgimi lasmi, in v slikovite narodne noše obične Maloruske privlačajo na trg na majhnih vozovih, v katere so vpreženi žilavi konjiči, o glje in druge lesne izdelke. Kar prebiva v mestu Madžarov, spada k inteligenci. Oni igrajo glavne vloge v mestu in v komitatu. Madžarski plemiči so se naselili v tem mestu že začetkom ogrskega kraljestva. Tvorili so posebno mesto no obično, ki je uživala do leta 1848 posebne privilegije.

Neki vojak, ki se je udeležil bojev v komitatu Maramaros, jih je popisal sledeče:

Ko so se prikazale ruske predstraže, smo hoteli o tem obvestiti Maramaros-Sziget, toda v naše veliko iznadenje smo opazili, da ne deluje niti telefon, niti brzojav. Zveza za našim hrbtom je bila pretrgana. Poslali smo jezdeca v Maramaros-Sziget, ki pa ni prišel tja. Ker nismo imeli o sovražni moči nobenega pojma, smo poizkušali z našimi 1600 možmi ovirati sovražnika pri njegovem kohodu. Šele pozneje smo zvedeli, da smo stali nasproti veliki sovražni premoči.

Naše postojanke so bile v toli-
ko ugodne, da smo stali v ozkem
prelazu, na mestih ob železnici in
prevoznih cestih. Nas je podpirala
artilerija, Rusi pa niso mogli po-
staviti svojih topov. Neizmerno so
si prizadevali, da bi spravili topo-
ve na gore, toda naši topovi so ve-
dno ugonobili ruske artileriste, ki
niso imeli nobenih kritij. Ker kon-
ji niso mogli v gore, so morali
sami vleči topove. Z ognjem na-
vadenih pušk nam je bilo mogoče
zadrževati Russe 17 ur. Imeli so za-
lo veliko izgubo, medtem ko smo
porkirili. Dobro je, da sta mi na-

J. E. Ferguson, governor države
Texas.

vedali, da ni več avstrijskih voja-
kov v mestu. To bom preiskal. Mi-
slili smo, da se nahajajo v mestu
še sovražne čete, zato smo dali po-
velje, da naj se mesto obstreljuje.
Sedaj bom pa to poročilo poslal
generalu potom jezdeca, in prepri-
čan sem, da bo obstreljevanje vsled
tega izostalo.

V Maramaros-Szigetu so se mu-
dili Rusi tri dni. Pretaknili so vse
ogrške obmejne straže, ki so bile
tam razpostavljene. — Tu se nam
je dovolil daljši odmor.

Vsi smo izpraznili svoje torbe,
da se s kruham in slanino okrepim-
o za pohod, ki nas je še čakal.
Kajti razen "črne" ob šestih zju-
traj še danes nihče ničesar ni za-
užil.

Vprašali smo ogrsko stražo, ka-
daleč je do prihodnje vasi. V slabi
nemščini je vojak cenil daljavo le
na 800 korakov, in sicer navkreber,
potem da smo na cilju. Žalibo-
g je bila to pomota, kajti 800
korakov je bilo do prihodnjega
vrha, kjer je bila nameščena tele-
fonska postaja. Davno se je bilo
že zmrznilo, ko smo prisopihali,
skoro uničeni, do postaje. Toda na
vrhu smo bili, hvala Bogu! Dve
sto korakov niže smo piršli do dru-
ge telefonske postaje, nastanjene
v mali leseni baraki. V bližini sta
stili še dve večji baraki, skoro za-
meteni s snegom. Krognikrog sam
gozd, drugega ničesar. O domne-
vanem selišču ne duha ne sluha.
Ker je bilo mnogo konj narodnih,
je bil daljni marš izključen. Zati-
je ritmojster sporočil vsjemu po-
veljstvu, da je z eskadronom pri-
spel tu sem, da pa vsled globoke-
ga snega ne more naprej.

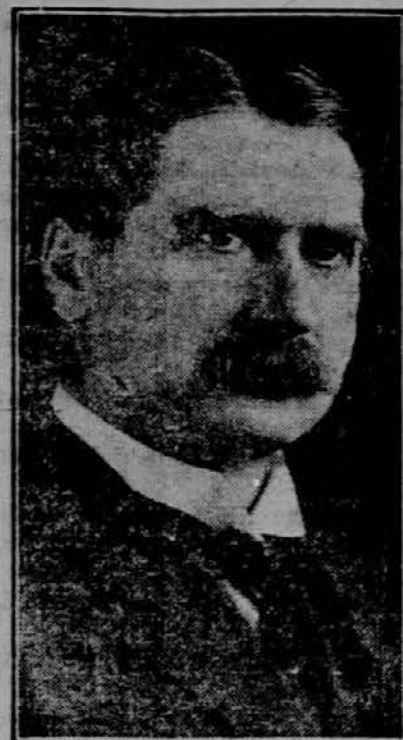
Večina konjev si je ogulila ven-
ce na kopitih, moštvo in konji o-
nemogli, poleg tega pa rezervna
porcija le za dva dni na razpolo-
go. Prišlo je povelje, da se konji
po vodih in skupinah razvrste in
jim narahljajo podproge. Nekoli-
ko pozneje je prišlo povelje, da
se utaborimo pod milim nebom.
Razsedli smo konje, jih dobro
pokrili, ter pri vsaki skupini zane-
tili genj, da bi moštvo in konji ne
zmrznil.

Za vsakega vojaka se je skušala
po ena konzerva. Na taborišču se-
veda ni bilo niti betvice sena ali
slame, niti vode, in suhljad smo
morali vlačiti od daleč. Najstraš-
nejša je bila prva noč. Konje smo
postavili za steno snega, da bi jih
vsaj pred vetrom in preprihom za-
varovali, moštvo pa je čepelo, v
odeje zavito, ob ognjih. Vkljub
vsemu temu pa se je v groznem
snežnem viharju vse treslo od mra-
za. Čepav so bili konji dobro za-
kriti, so trepetali po celem živo-
tu, in zjutraj so bile plahote zm-
rznjene, trde kakor kost.

Ob poldeveh zvečer je prišel
6. eskadron z inanterijskim de-
tašmanom.

Ker smo imeli za vsakega konja
rezervnih porcij ovsja le za dva
dni, smo morali zelo varčevati, na-
mesto da bi živali po takem napo-
ru dobile štirikratno porcijo kr-
me; a nismo imeli niti sena, niti
ovsa. Ležal sem na smrekovih ve-
jah v veliki, zelo "zračni" bara-
ki, poleg plapolajočega ognja, za-
vit v svojo odejo. Ponoc nam je
grozni vihar nasiljal na ležišče še
snega skozi vse španje. Rano zju-
traj se je glasilo povelje: Zased-
lati! Ta ukaz pa se je razveljavil,
ker je med tem došlo naročilo,
da se imajo povrniti v osrednje
samo jace pehotne patrulje, ki
naj bodo v zvezi po kavalerijskih
postajah. Kakih 10 kilometrov da-
lje je vas Arvelana. Tam da se
zbrani močnejši sovražni oddelki.

Va danes je bil dan, ko smo
vedeli, da ni več avstrijskih voja-
kov v mestu. To bom preiskal. Mi-
slili smo, da se nahajajo v mestu
še sovražne čete, zato smo dali po-
velje, da naj se mesto obstreljuje.
Sedaj bom pa to poročilo poslal
generalu potom jezdeca, in prepri-
čan sem, da bo obstreljevanje vsled
tega izostalo.

D. W. Taylor, rear-admiral ame-
riske mornarice.

vili za moštvo in konje boljše za-
vetje, ker je bilo pričakovati, da
ostanemo še eno noč na tem me-
stu. Naredili smo z lopatami v
sneg globoke dupline, konjska sto-
jišča izravnali, pobili visokih dre-
ves ter okrog vsake konjske sku-
pine zgradili nekako barako, ki
smo jo doela pokrili s smrekovim
vejevjem, da bi tako živali obva-
rovali pred viharjem in mrazom.
Tudi moštvo si je napravilo kočice
iz snega ter jih obložilo in pokrilo
z vejevjem.

Priskrbeli smo si kuriva za čez
dan in za prihodnjo noč. Tako je
minul dan in noč, ki mu je sledila
na že opisani strašni način.

Opetovano sem obžaloval, da ni-
sem imel s seboj fotografskega a-
parata. Slike z našega taborišča
bi bile divne. Zjutraj so vojaki po-
uzili svoj zadnji provijant. Kon-
jem smo nasipali v torbe zadnji
oves.

Kaj bo zdaj! Ali moramo na-
zaj, ali pa mora biti moštva in ko-
njev od mraza in gladi naj tej go-
ri konec. Ko smo razmišljali o
takih in enakih rečeh, je prišlo
povelje, da se pripravimo za od-
hod in osedlamo konje.

Moštvo je zavriskalo veselja, da
bo rešeno tega groznega položaja,
celo konji so se nekoliko vzne-
mirili, kakor da je tudi njim prav.
Ko smo se opremili za odhod,
je prišel na vrh eskadron huzar-
jev, ki je bil prejšnji dan prišel z
jugra. Huzarji so bili za ta pohod
dovolj pripravljeni; sedla so bila
obložena z rezervnim ovsem za tri
dni, razen tega pa je še mnogo,
in sicer najmočnejših živali nosi-
lo polne vreče ovsja na sedlih po-
čez.

Tudi s proviantom so bili pre-
skrbljeni za več dni. Pred odho-
dom smo si segreli zadnjo konzerv-
o; kruha ni imel nihče. Nato smo
zapustili Kukul.

Izpočetka je šlo z največjo hi-
trostjo, ki pa se je začela kmalu
sama od sebe manjšati. Proti do-
mu je šlo boljše, ker navzdol. Na
grebenu je bil tak snežni vihar, da
smo se bali, da nas ne zamete. Naj-
bolj so se nam smilili ubogi konji-
či, ki so vsled strašne burje stopa-
li hitro ter tiščali glave k nam, da
bi se obranili mraza in snega, ki
ga je veter vanje sipal. Čez strne
rebr so konji držali še po vseh
štirih. Mi smo zleteli navzdol ka-
kor po drsalci.

Pa šesturnim maršu smo vriska-
je dospeli zopet v dolino in na ce-
sto. Tam smo konje presedlali, in
prišlo je povelje, da zajašemo. Ta-
ko smo bili utrujeni, da skoro ni-
hče ni mogel sam na konja, ne-
go je moral drug drugemu poma-
gati, da se je skobacal na sedlo.
Tudi v dolini je bil hud mraz, kaj-
ti zadnje dni je padlo obilo sne-
ga; tudi zamete smo videli. Ob
sedmih zvečer smo bili zopet v
svojih staniščih, kjer nas je pre-
bivalstvo nad vse prijazno spreje-
lo. Še preden smo stopili v svoj-
kvartire, nam je naš poveljnik,
ritmojster grof A., izrazil svojo
največjo pohvalo za našo odpor-
nost ter vsem svojim vrlim dragon-
cem čestital na toliki vztrajnosti
in tako lepim uspehih.

Že na pohodu navzgor je ritmoj-
ster ponovno rekel, da mora pri-
čakovati, in je prepričan, da ne-
more niti polovica njegovega eska-
drona priti na to višino.

Ta tridnevna, silno naporna, ne-
pripravljena gorska tura je bil pač
najhujši pohod, kar so jih dragon-
ci 5. polka izvršili.

KADAR GRE ZA OBSTOJ NA-
RODA NINORNAJŠTVO PRA-

Ali čutite protin.

Bolje je trpeti na protinu, toda nikar ne vdrignite zdravil na bolne dele.

Taka zdravila, ki jih je treba vdrigniti na bolne dele ne bodo nikdar ozdra-
vila težav, ampak nasprotno, razženejo bolezen povsod še celo v zdrave dele.
PROTIN, BOLEČINE NA STRANEH, OHROMELOST KOSTI in druge bo-
lezni, ki nastanejo vsled prehlada ozdravi

REMO

**PROTIPROTINSKO
ŽLIČNO ZDRAVILO
IN NOBENO DRUGO.**

Ena steklenica \$1.00, tri steklenice \$2.80, šest steklenic, popolno zdrav-
ljenje \$5.00.

K meni lahko pridete s
katerokoli tajno boleznijo,
in zdravil vas bom
popolnoma tajno.

CROWN PHARMACY OF CLEVELAND

2812 E. 29th ST., CLEVELAND, OHIO.

Ob Dnjestru.

Bežeči Rus se je v okopih ustal-
vil za Dnjestrom. Utrujen od re-
den dni trajajočega neprestanega
zasledovanja so naši možje in fan-
tie — Kranjci, Korošci in Bošnjaki
pred vsemi — imeli že veliko
potrebo po oddihu, ko jim ukaže
povelje, vreči sovražnika še bolj
nazaj.

Pričelo se je grozno, prav me-
sarsko klanje, ki je trajalo štiri
dni in ni hotelo prenehati. Kar sem
v teh dneh doživel, videl in čutil,
to hočem preprosto in brez olep-
šave nekoliko popisati.

V nočni tihoti in temi se je po-
maknil naš polk čez hribovje, ki
spremlja Dnjestr, v dolino k vo-
di, kjer smo se vlegli proti enajsti
uri k počitku. Toda že ob pol-
dveh zjutraj nas postavi nenadno
povelje na noge.

Gremo oprežno čez novonareje-
ni most, vzpemo se na nasprotni
breg, ki ga reka na treh straneh
obkroža, in se bližamo sovražniku,
ki nas že pričakuje v okopih, pri
katerih je prejšnji dan zadal ve-
like izgube Jančom. Ob česti med
drevjem obstanemo; del polka gre
v boj, drugi del pa se vleče ob ce-
sti kot rezerva v travo. Toda ko-
maj se dobro raztegemo po tleh,
že prično pokati (ek, ek, ek) okoli
nas ruske krogle in v par minutah
se čutijo trije precej dobro zadete,
na druge pa padajo odbite večje
z dreveja.

Med tem vstopavamo z zdravni-
ki nekoliko nazaj polkovno obve-
zovališče in začnemo svoje delo.
Noč in dan nam donajajo pomoči
notrebne ranjence na nosilih. —
Grozne slike! Iz teme stopajo na
rob gozdiča, kjer taborimo, k me-
tli lučici upehani nosilci in pokla-
dajo pred nas ranjene tovariše.
Mnogi takorekto plavajo v svoji
krvi, ki se zbira iz ran na platnu
nosilnice kakor voda v luži pod
moko skalo. In dvigajo se pred
nam molče naši ljudje, podobni
bičnemu Kristu. Različno je njih-
ovo obnašanje. Mnogi delajo mi-
ren, vsakdanji obraz in pripovedu-
jejo o požaju na bojišču. Nekateri
se jokajo potihem in tožijo o bole-
činah in o posledicah ran. Posame-
zni te pogledajo nemo, z ugaša-
jočimi očmi, če jih vprašas, kako
jim je; so pa tudi, ki razkladajo
edino željo, da bi njihova kri ne
bila zastojni prelita in bi bil so-
vražnik končno premagan.

Čast mi je, ker morem poročati,
da so Janeci, katerih mnogo pride
k nam, ker naše obvezovališče la-
že najdejo, ponajveč med posled-
njimi junaki. "Dobro sem jo dobil,
pa da bi le mi zmagali, še mar mi
ni rana", mi je pripovedoval po-
staren Moravčan.

Čudno, neverjetno je. Poredko-
ma padajo med nas krogle iz pušk,
tako da se tuhtam kdo prekuene
in zakrvavi; čez nas živijo težke
granate na most, na levo in desno,
v bližini 20 do 50 korakov pa po-
kajo krapneli na polje in na cesto,
iskajoč naše topove. Med nami vse
na okrog po grmovju leže težko
ranjeni in vzdihajo, ob robu goz-
da leže mrtvi, zaviti v šotorne
plahute, čakajoč pokopa. Mi pa se
pogovarjamo, sem in tja hodimo,
jemo, spimo, pičemo in sploh ži-
vimo kakor doma pri vsakdanjem
delu, četudi se zavedamo, da niti
travček ni varan nihče jamed nas
svojeje življenja. In naš nam je
vseh stanih pa da smo tako

ptički kakor takrat, ko so tod
brenčali sami roji galiških muh in
se pasli kostruni. Res, v grozno na-
sprotje je postavila vojna človeka
z ožjo naravo, ki diha mir in o-
znanja srečo veselja in bratske
vzajemnosti.

**Palača v Karlsruhe zavarovana
proti napadom.**

Pariz, Francija, 25. februarja.
Poslanec Galli je danes sporočil
vladi, da so vjeli neko nemško
brezlično brzojavko, ki poroča,
da so Nemci napravili okoli pala-
če Karlsruhe veliko taborišče za
francose in angleške jetnike, da
bi tako bila kraljeva palača varna
pred napadi zavezniških zrako-
plovov.

Motorni čolni.

Washington, D. C., 23. febr. —
Vinecent Astor, ki je častnik ame-
riske mornarice, je imel z namest-
nikom mornariškega tajnika, Roo-
seveltom, konferenco, pri kateri se
je razpravljalo o organizaciji mo-
tornih čolnov, katere bi vlada po-
trebovala v času vojen.

Mornariški department je pri-
čel danes pošiljati na vse lastnike
motornih čolnov v Združenih dr-
žavah pismene pogodbe, pod ka-
terimo bi vlada prevzela motorne
čolne v vojnem času.

ŽENITNA PONUDBA.

Mladenec, star 27 let, se želi se-
znaniiti s Slovenko v starosti od
20 do 30 let. Resne ponudbe naj
se pošljejo s sliko na:
John Javorsek,
G. D., Kansas City, Kansas.

OGLAS.

Cenjenim rojakom priporočam
svoja

NARAVNA VINA

iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Ries-
ling 10 gal \$6.50, 27 do 28 gal.
\$15.50, 50 gal. \$27.50. Staro rdeče
vino Zinfandel 27 do 28 galon
\$14, 50 galon \$25. Lansko belo
vino 27 do 28 galon \$14, 50 galon
\$25, rdeče vino 27 do 28 galon
\$12.50, 50 galon \$22.50. — 100
proof močan tropinjevec 4½ gal.
\$12, 10 gal. pa \$25. Pri omenjenih
cenah je všteti tudi vojni davek
za vino. — Potovalni agent je ro-
jak M. Žugel.

S spoštovanjem

S. JACKŠE,

Box 161 St. Helena, Cal.

Novi ceniki!

Pišite po naš novi cenik za najno-
vejšega izdelka zelenozlate krasne
moške Elgin ure.

Je nekaj tako krasnega, da niste
še nikdar kaj enacega videli.

Cene so jako nizke, ure garanti-
rane.

Velika zaloga Columbia gramo-
fonov, dalje prave Kranjske plošče
ko igrajo na obe strani. Vojške,
Avstrijske in Nemške godbe, mar-
še polke, valčke itd. General Hin-
denburg marš, Huzarski marš itd.
Vse te plošče so Columbia in
igrajo na obe strani.

IVAN PAJK,

urar,

456 Chestnut St., Conemaugh, Pa

Frank Petkovšek

Javni notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKESHA, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke,

patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomor-
skih črt.

POŠILJA denar v stari kraj samsaljno in
poštano.

UPRAVLJA vse v notarski posel spada-
joča dela.

